

ting er blevet dyrere, og hvorledes Skolepengene ere blevne satte ned, idet der fra forskjellige Sider er spekuleret i meget store Skoler, vilde det være høist urimeligt, forekommer det mig, om den høitærede Minister i Bestemmelsen af Skolepengene for de offentlige Skoler vilde lade sig lede af Hensyn til de private Skoler, saaledes at han satte Skolepengene, efter hvad de tage. De private Skoler have Nar for Nar vanskeligere ved at bestaa og bestaa kun derved, at de fleste af dem ikke betale Lærerne saaledes, som det burde ske. — Hvad angaar Hjørring Skole, er der talt saa Meget derom, at jeg skal satte mig i Kort-hed. Jeg er ikke i mange Nar blevet saa forbauset over noget Forslag som over dette; jeg vil sige det rent ud, som det er. Jeg kom til at tænke paa, at flere af de ærede Forslagsstillere, der vare saa uheldige med deres Forslag til den sidste Skolelov, nu ligesom vilde tage Revanche i denne Henseende og se at faae deres Principer, som i Dvrigt synes at være blevne meget forandrede — fra Frihed til Tvang — gennemførte stykkevis; men det kan dog visst ikke være Hensigten, at vi vilde behandle Hjørring saa forskjellig fra alle andre Byer. Det kan ikke have været Hensigten, at disse paa Maa og Saa grebne Forslag skulde være de, som Thinget skulde vedtage; Thinget maatte have en ganske anden Overveielse, hvis det vilde gaa til at indsætte en saadan Anmærkning i Finantsloven; der maatte være gaaet en ganske anden Behandling af Skoleloven forud; ellers vil man maasse komme til at stille denne Kommune anderledes, end man til Slutning vil stille alle de andre. Hvorfor skal man fremdeles som Betingelse for at give en privat Skole 1,200 Rd. fordre, at Kommunen skal behandle de Børn, der ikke gaa i Realskolen, paa en vis Maade? Det synes mig dog mærkværdigt, at man vil fremtvinge en vis Ordning af Skolevæsenet udenfor Realskolen gennem et Tilskud til en privat Realskole. Det forekommer mig at være Noget, Thinget paa ingen Maade kan gaa ind paa, og jeg skal tillade mig paa det Bestemteste at fra- raade det.

Berg: Det Foredrag, vi i Gaarsmødet hørte af den høitærede Minister, overraskede mig paa flere Punkter; navnlig var hans Indledning mig helt usforstaaelig, indtil jeg nærmere hørte dels de Misforstaaelser af, hvad jeg har sagt, der kom frem i hans Foredrag, og dels den Utilfredshed med Mindretallets Stilling, som han lagde for Dagen i sit Foredrag. Jeg skal imidlertid af Hensyn til den begrundede Anmodning, som den meget ærede Formand har rettet til Talerne, forbigaa, hvad jeg kunde have at sige i denne Henseende, og blot holde mig til selve Forslagene og til, hvad der er blevet udtalt om dem. Med Hensyn til Forslaget under Nr. 40 skal jeg da gjøre den meget ærede Minister opmærksom paa, at naar han troede, at det kun har nogen formel Betydning, naar Mindretallet ved 2den Behandling foreslog at flytte Summen til den botaniske Have over paa Kommunitetets Budget, saa maa det bero paa den Seiltagelse fra den meget ærede Ministers Side, at han ikke har lagt Mærke til, at vi i det samme Forslag foresloge, at Universitetet skulde dække sin egen Underbalance; thi derved bliver det virkelig ikke blot noget Formelt, men noget Reelt. — Forslaget under Nr. 46 angaar den botaniske Have. I den Henseende skal jeg tillade mig at minde om, hvad den meget ærede Minister har udtalt. Han har udtalt, at han ikke kan forlade sit tidligere Standpunkt i denne Sag, at han paa ingen Maade kan gaa ud fra, at den botaniske Have kan anlægges for 300,000 Rd., og at han i denne Henseende henviser til alle Kyndiges Dom, og hvis man vil holde sig indenfor den Sum, maa man virkelig komme til at savne noget Bæsentligt ved Anlæget, og at han derfor tilraader Forslaget, for at det saa kan staa frit ad Aare, hvad man senere vil bevilge. Enhver, der deler den Opfattelse, vil jeg meget tilraade at følge den meget ærede Minister; thi det er nødvendigt om en saa stor Sag, at der er fornøden Klarhed. De, der derimod mene, at man kun til den botaniske Have vil bevilge 300,000 Rd., men at man overlader Ministeren under eget Ansvar at benytte de 300,000 Rd. paa